

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

Розвиток світової економіки в сучасних умовах характеризується поглибленням глобалізації, яка спостерігається у більшості країн світу. Історично склалося, що світ в результаті збільшення швидкості руху та обсягу товарів, продуктів, послуг, технологій та капіталу з кожним роком стає більш взаємопов'язаним. Ці процеси призвели до появи поняття «економічна глобалізація», яке активно впливає на економічне життя сучасних країн [1].

Глобалізація економіки є однією із закономірностей світового розвитку, яка незмірно зросла порівняно з інтеграцією взаємозалежних економік різних країн.

Зростаюча глобалізація економіки виражається як у різкому зростанні масштабів і темпів переміщення капіталів, так і в активному зростанні міжнародної торгівлі порівняно зі зростанням ВВП та появою цілодобово працюючих в реальному масштабі часу світових фінансових ринків [2].

Важливо зазначити, що глобалізація економіки це складний та суперечливий процес, який має як позитивний, так і негативний вплив. Позитивний вплив економічної глобалізації спостерігається у тому, що вона полегшує господарські взаємодії між країнами, створює умови для доступу країн до передових досягнень людства, забезпечує економію ресурсів, стимулює світовий прогрес. Також позитивний вплив полягає у підвищенні ефективності ринкової торгівлі; зростанні конкуренції, яка передбачає, що клієнт завжди буде отримувати пропозиції від інших продавців, а тому необхідно постійно покращувати якість виробленої продукції; більш рівномірному розподілі багатства в усьому світі [3].

Прихильники глобалізації вважають, що глобалізація та політика відкритої економіки в таких країнах як: В'єтнам, Індія, Китай та Уганда, дозволили би в значній мірі скоротити масштаби бідності. Незважаючи на позитивний вплив економічної глобалізації, вона має ряд негативних наслідків, таких як закріплення периферійної моделі економіки, втрата своїх ресурсів країнами, які не входять до складу «золотого мільярду», розорення малого бізнесу, тому так важливо зробити плоди глобалізації доступними максимальному числу країн – і це одна із головних задач, яка стоїть перед світовим товариством [1].

Так, представник Всесвітнього банку Девід Доллар порівнює глобалізацію зі швидкісним потягом, в який країни можуть потрапити тільки якщо вони «попросять платформу». Побудувати платформу, як стверджує Д. Доллар, означає створити основу, яка б забезпечувала успішне функціонування країни. З цього можна зробити висновок, що у разі, якщо уряди не створять такої основи й не забезпечать надання елементарних послуг, бідна половина населення світу не зможе скористатися перевагами та залишаться на узбіччі розвитку [4].

Світова економіка, що глобалізується, стає, за висновками не лише вітчизняних, але й зарубіжних дослідників, дедалі більш нестабільною, схильною як до циклічних криз, так і до криз нециклічного характеру. Наприклад, фінансово-економічна криза 2007–2009 рр. продемонструвала структурні перекося у світовій і національних економічних системах. Причому фундаментальний структурний перекося склався за останні 15–20 років і полягає в диспропорції між фінансовим і реальним секторами економіки. Так, частка прибутку фінансового сектору в ВВП США в 1960 р. була 14%, а в 2008 – 40%. У період 1990–2007 рр. всього 5% населення США привласнювали 38% доходу і 50% національного надбаня, при цьому бюджетний дефіцит склав 12% ВВП, а загальний борг США – 54 трлн дол., що перевищує світовий ВВП. Виникла боргова економіка, коли загальний борг всіх агентів США досяг відмітки в 350%

ВВП, тобто в багато разів перевищив створюваний у країні дохід, причому таке нарощення відбулося всього за десять років, коли в початковій точці цей борг складав всього 75% ВВП [1].

Взаємодія всіх напрямів глобалізму, поширення ідеології штучного розкручування попиту і надспоживання, цінностей ліберальної демократії зміцнюють очікування настання глобальної цивілізації, що визначатиметься спільними стандартами економічної та політичної організації. Ця глобальна цивілізація неминуче повинна створити свої механізми глобального управління, що базуються на законах системи глобалізму і глобальної економіки, яким будуть підпорядковані держави та народи [3].

Не є винятком й українська економіка. Україна підпадає під усі впливи як глобальної, так і національної економіки. Відповідно, дослідження основних проблем і переваг від інтеграції України у глобальний фінансовий простір є надзвичайно актуальним. Для України як держави з економікою не зрілого ринкового типу, яка відчуває значний дефіцит багатьох ресурсів, а також має істотно занижений рівень міжнародних зовнішньоекономічних контактів із зовнішнім світом щодо реальних потреб і можливостей національної економіки, кардинальне значення набуває врахування тенденцій, що складаються в міжнародній економічній глобалізації. Ці тенденції вказують на перспективи і резерви, які можуть бути використані в ході пошуку інтеграційних рішень для України. А вони, в найзагальнішому плані, полягають в пошуку не односторонньої, а багатосторонньої і збалансованої інтеграції національної економіки у світове господарство.

Список літератури:

1. Бочан І.О., Михасюк І.Р. Глобальна: Підручник. – К.: Знання, 2007. 403 с.
2. Радзівєвська С. О. Глобальна економіка. Курс лекцій. К.: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 344 с..
3. Дилигенский Г.Г. Актуальные вопросы глобализации // Мировая экономика и международные отношения. 1999. № 4. С. 37–52.
4. Матеріали Всесвітнього банку для учнів // Глобалізація. URL: <https://www.un.org/ru/youthink/globalization.shtml>